

บันทึกข้อความ

๐๖๑๐๗๔๗/๕๙
๑๔/๑๑/๕๙
๑๗.๕๖๓. 15/11/59

ส่วนราชการ กองแผนงาน ส่วนวิเคราะห์นโยบาย โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๔๑๘ ภายใน ๒๖๓๑

ที่ E กผง ๐๒ ๕๗/๓๗/๕ /๒๕๕๙ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง สรุปรายงานตามข้อสั่งการ/มอบหมาย/รายงานการประชุม จากการประชุมผู้บริหารระดับสูง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐

เรียน อธช.

กองแผนงาน โดยส่วนวิเคราะห์นโยบาย ได้จัดทำสรุปรายงานข้อสั่งการ/มอบหมาย
จากรายงานการประชุมผู้บริหารระดับสูง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน
ตามบันทึกช่วยจำครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยได้ประสานข้อมูลผลการดำเนินการ
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายทริศศักดิ์ รัตนเดโชพล)
ผอ.ผง.

ทราบ - ๖๐๑๐๗๔๗/๕๙
- ๑๑๖๖๖/๑๑๖๖๖

- ๖๐๑๐๗๔๗/๕๙
รวมพร้อมนี้ส่งที่ ก.ค.ค.

(นายสัญญาชัย เกตุวรชัย) ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙
อธช.

สรุปบันทึกช่วยจำ

การประชุมผู้บริหารระดับสูง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ 6/2560

วันพุธที่ 9 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องประชุม 134-135 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้สั่งการ	ข้อสั่งการ/นโยบาย	หน่วยงาน รับผิดชอบ/ปฏิบัติ	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	แนวทาง/วิธีการ	ผลการดำเนินงาน
รมว. กษ.	4.2 เรื่องสั่งการเพิ่มเติม การจัดงานวันชลประทานโลก โดยกรมชลประทานเป็น หน่วยงานหลักรับผิดชอบ ภาพรวมจัดงานได้ดีแต่หากมีงาน ลักษณะนี้อีกควรมีการใช้ศักยภาพของหน่วยงานใน กษ. ร่วมมือกันให้มากกว่านี้ เมื่อจบงานขอให้มีการประเมินผล ข้อบกพร่องผิดพลาดต่างๆ เพื่อจะได้นำมาเป็นบทเรียนใน อนาคต การจัดงานมีข้อบกพร่องในรายละเอียดบางส่วน เช่น เรื่องการเลี้ยง การจัดโต๊ะอาหาร การเตรียมอาหาร มุสลิม เรื่องการดูงานในพื้นที่ จะต้องกำหนดรายละเอียด จุดดูงาน และเวลาที่ใช้ในแต่ละจุดให้ชัดเจน เป็นต้น	สำนักบริหาร โครงการ	ปีงบประมาณ 2560	ประเมินผลหรือสรุปบทเรียนการจัด งานวันชลประทานโลก ครั้งที่ 2 เพื่อ ใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป ที่จะต้อง ใช้ศักยภาพของหน่วยงานใน กษ. ร่วมมือกันให้มากขึ้น	รชว. ได้สั่งการคณะทำงานย่อยทุกคณะ ดำเนินการสรุปผลการจัดงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เป็น Lesson Learned เพื่อเป็นบทเรียนใน การดำเนินงานในอนาคต โดยให้ สบก. เป็นผู้รวบรวมเสนอ รชว. เพื่อจะ นำเสนอกรม และ กรมต่อไป

ผู้รายงาน 1. นายพรชัย ศรีแดงทอง 2. นางจิราพร บุรณ์ดี 3. นายณะศักดิ์ โยเซฟ 4. นางสาววิสิรา รูปสวย

ส่วนวิเคราะห์นโยบาย กองแผนงาน โทร. 2631

14 พ.ย. 59

รายงานการประชุมผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ห้องประชุม ๑๓๔ - ๑๓๕ ชั้น ๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฝ่ายการเมือง

๑	พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒	นายอานวย ปะติเส	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓	พลเอก ปิณฑพงษ์ ประถมภัก	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔	นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕	พลเอก ประสาท สุขเกษตร	เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖	นายปรีชา ไคร่ครวญ	คณะทำงาน รมว.กษ.
๗	นายธนพร ศรียากุล	คณะทำงาน รมว.กษ.

ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

๘	นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๙	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐	นายธนิศย์ เอนกวิทย์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๑	นายนำชัย พรหมมีชัย	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒	นายสุรพงษ์ เจียสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๓	นายสัญญาชัย เกตุวรชัย	อธิบดีกรมชลประทาน
๑๔	นายสุรสีห์ กิตติมณฑล	อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
๑๕	นายสุรเดช เทียวตระกูล	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
๑๖	นายสมปอง อินทร์ทอง	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๗	นายอนันต์ สุวรรณรัตน์	อธิบดีกรมการข้าว
๑๘	นายอดิศร พร้อมเทพ	อธิบดีกรมประมง
๑๙	นายอภัย สุทธิสังข์	อธิบดีกรมปศุสัตว์
๒๐	นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
๒๑	นายวสันต์ นุ้ยภิรมย์	รองอธิบดีกรมหม่อนไหม
๒๒	นายสมชาย ชาญนรงค์กุล	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
๒๓	นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
๒๔	นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์	อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๒๕	นางสาวตจเดือน ศคะนาวิ	เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
๒๖	นางสาวจรรยา สุทธิไชยา	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒๗	นางจันทรีธิดา มีเดช	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒๘	ว่าที่ ร.ต.ไพเจน มากสุวรรณ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๙	นายดิเรก ตนพยอม	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๐	นางสาวจุกะดี พงศ์มณีรัตน์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๑	นายรัตน์ สวามีชัย	รองโฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๒	นางสาวปทุมยวีร์ อนันต์ชัชวาล	แทนผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
๓๓	นายณรงค์ฤทธิ์ วงศ์สุวรรณ	ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

๓๔	นางพรรณพิมล ชัญญานุวัตร	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร
๓๕	นางจรรุรัฐ จงพุมศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติฯ
๓๖	นายมานพ กาญจนบุรังกูร	ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา
๓๗	นางสาวรุจิรา ริมผดี	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลป์ยะ) เป็นประธานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ไม่มี ขอให้ ลธก. สศก. นำเสนอวาระการประชุมตามลำดับต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ การรับรองรายงานการประชุมผู้บริหาร กษ. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ลธก. สศก. แจ้งที่ประชุม ซึ่งที่ประชุมรับทราบ โดยไม่มีข้อแก้ไขจากที่ประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ลธก. สศก. นำเสนอสาระสำคัญของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙) ที่มีกรอบแนวทางการจัดทำ เริ่มจากปัญหาและความท้าทาย ใน ๓ เรื่องสำคัญ ได้แก่ สังคมเกษตรเป็นสังคมผู้สูงอายุ เศรษฐกิจโลกและมาตรฐาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำมาสู่การวิเคราะห์ SWOT และ กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมีรายได้ ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน ” โดยมีเป้าประสงค์ คือ เกษตรกรมีรายได้ในระดับที่ทำให้ประเทศหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ต่อหัวเฉลี่ย ๑๓,๐๐๐ USD. ~๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์การเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีแนวทางได้แก่

๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร และส่งเสริมคนรุ่นใหม่ใส่ใจการเกษตร ๓) พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ๔) สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจเกษตรและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และยกระดับสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า มีแนวทาง ๑)

พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสร้างมูลค่าเพิ่ม ๒) ส่งเสริมการเกษตร สู่ฟาร์มอัจฉริยะแบบครบวงจร ๒.๓ พัฒนาระบบโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ ๓) พัฒนาระบบโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ ๔) วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับตลาด และพัฒนาการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีแนวทาง ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการเกษตร และ ๒) การสร้างองค์ความรู้แบบองค์รวมให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทาง ๑) พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้านการเกษตร ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทาง ๑) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร ๒) เชื่อมโยงระบบการทำงานของหน่วยงานภายในส่วนกลางและระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับภูมิภาค และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย ๓) พัฒนาบุคลากร และนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers

ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผน ๒๐ ปี รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นเป็น ๑๓,๐๐๐ USD. ~๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙ (ปี ๒๕๕๙ : ~๗๐,๐๐๐ บาท/คน)

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (ในช่วงแผนฯ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีเป้าหมาย ๑) ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับร้อยละ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๕๗ ~๗๘.๘%) ๒) เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร เพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐บาท/ครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๕๗: ๕๖,๖๑๑ บาท/ครัวเรือน เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี ๔) จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี ๕) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ในส่วนประเด็นปัญหาและความท้าทาย และการวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

ประเด็นความท้าทาย

- ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจโลก
- ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร
- ทักษะคน ทัศนคติ รสนิยม ของผู้บริโภค และรูปแบบการบริโภคเปลี่ยนแปลงไป
- การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตร
- ความท้าทายในการเป็นครัวของโลก
- การแข่งขันทรัพยากรระหว่างภาคเกษตร และภาคการผลิตอื่น ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อปกป้องพื้นที่เกษตรที่ได้รับการพัฒนาแล้ว อาทิ เขตพื้นที่ชลประทาน พื้นที่จัดรูปที่ดิน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน
- เทคโนโลยีมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง
- ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อยครั้งและรุนแรง
- กษ.ควรปรับโครงสร้าง และพัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officers ซึ่งมีส่วนสำคัญในการชี้้นำให้เกิดการพัฒนา/การเปลี่ยนแปลงการทำเกษตรของเกษตรกร

การวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>-พื้นที่ของประเทศ และพันธุ์พืชมีความหลากหลาย สามารถทำการผลิตได้หลายอย่าง (ความหลากหลายทางชีวภาพ)</p> <p>-เกษตรกรมีความรู้อะไรเพิ่มเติมจากการศึกษาภาคบังคับ</p> <p>-ไทยครองตลาดสินค้าเกษตรจากตลาดโลก</p> <p>-โครงสร้างการผลิต เพราะภาคอุตสาหกรรมเกษตรเข้มแข็ง ทำให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้น</p> <p>-เกษตรกรร้อยละ 30 ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มรูปแบบ (อาจมากถึง 60-70% ที่ต้องเช่าที่ดิน)</p> <p>-มีการดำเนินงานตามแนวทางหลักเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>-มีศาสตร์ของพระราชทานที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดได้</p> <p>-เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถ มีเทคโนโลยีทำการผลิตนอกฤดู/มีการผลิตที่สามารถเป็นต้นแบบได้ เช่น ปลายงาม</p> <p>-เกษตรกรที่มีการศึกษาสูง มีทักษะที่ดี มีความมั่นใจในการพัฒนาอาชีพเกษตรให้มีรายได้สูง</p>	<p>-ความไม่สมดุลของ D&S</p> <p>-การพัฒนาพื้นที่ยังมีปัญหา /การปรับเปลี่ยนพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ยังเป็นไปได้ช้า</p> <p>-การพัฒนาทั้งระบบยังไม่สามารถเชื่อมโยงตลอดโซ่อุปทานได้</p> <p>-ความก้าวหน้าของงานวิจัยและเทคโนโลยียังไม่ดีเท่ากับประเทศพัฒนาแล้ว</p> <p>-การนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ยังมีน้อย</p> <p>-ระบบการจัดการทรัพยากรและการบูรณาการยังมีปัญหา</p> <p>-เกษตรกรมีปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร</p> <p>-สัญญาที่ไม่เป็นธรรมระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ</p> <p>-เกษตรกรบางส่วนมีการศึกษาน้อย ไม่สามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม</p> <p>-เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>-อาชีพเกษตรยังไม่เป็นทางเลือกที่สามารถสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว และจะถูกเลือกเป็นอาชีพสุดท้าย (อาจเป็นจุดแข็งในการรองรับเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ)</p> <p>-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ผลิตโดยไม่มองตลาด/ไม่เชี่ยวชาญด้านตลาด</p> <p>-ขาดการสื่อสารสื่อสารระหว่างเกษตรกรรายย่อย รายใหญ่ รวมถึงผู้ประกอบการ</p> <p>-เกษตรกรยังไม่สามารถยกระดับการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ</p> <p>-ไม่มีกฎหมายควบคุมราคาสินค้าเกษตร (เช่น ราคาอ้างอิง) เพื่อให้เกษตรกรขายได้ในราคาที่เป็นธรรม</p> <p>-ไม่มีทุน/ที่ดินเป็นของตนเอง ทำให้เกิดภาระหนี้สิน</p>

โอกาส	อุปสรรค
<p>-ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรและอาหารมีความเข้มแข็งสามารถปรับตัวตามตลาดได้</p> <p>-ประชากรโลกเพิ่มขึ้น เป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์</p>	<p>-ตลาดเป็นของผู้ซื้อ ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าได้ เช่น ข้าว ตลาดเป็นของผู้ซื้อ</p> <p>-นโยบายขาดความต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า</p> <p>- การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐยังไม่เต็มที่</p>

ที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ โดยได้ข้อสรุปเห็นควร ปรับใหม่เป็น “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยมองเกษตรกรรมเป็นตัวตั้ง

ที่ประชุมให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับ เป้าประสงค์ “เกษตรกรรมมีรายได้ในระดับประเทศหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ต่อหัว ๑๓,๐๐๐ USD. ~๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙)” ว่า ปัจจุบันรายได้เฉลี่ยต่อหัวของเกษตรกรต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศประมาณ 9-10 เท่า ดังนั้นการผลักดันให้ รายได้เกษตรกรเท่ากับรายได้เฉลี่ยของประเทศ อาจจะเป็นไปได้ยากในระยะ 20 ปี ควรเสนอให้ลดช่องว่างระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับรายได้ต่อหัวของประเทศ ซึ่งเป็นการสะท้อน เรื่องการลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตที่ให้น้ำหนักถึงอนาคต ซึ่งกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถจะเข้าสู่การบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การปฏิรูปการเกษตรต้องพัฒนาโดยนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ หากทำทนายไม่ควรมองภาพปัจจุบัน แต่ควรมองว่าภาคการเกษตรจะเปลี่ยนรูปแบบ และอาชีพเกษตรกรควรมีความทัดเทียมกับอาชีพอื่น จึงสนับสนุนการกำหนดเป้าประสงค์ทำทนายตามที่ สศก. เสนอ และเห็นว่าหน่วยงาน กษ. จะต้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาภาคการเกษตรไปสู่เป้าประสงค์ดังกล่าว

สำหรับความเห็นต่อยุทธศาสตร์ ที่ประชุมมีความเห็นโดยส่วนใหญ่ ว่าเห็นควรกำหนดกรอบแนวความคิดใน 20 ปี โดยลำดับความสำคัญว่าจะทำอะไรก่อน ในช่วง ยุทธศาสตร์ ๕ ปีแรก ซึ่งการบริหารจัดการควรจะเชื่อมต่อกับหน่วยงานนอกด้วย ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมอื่นด้วย

รมว.กษ. ขอให้ สศก. รับข้อคิดเห็นไปปรับแก้ไข และช่วงต้นสัปดาห์หน้า นำมาหารือกับ รมว.กษ. โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าช่วง 5 ปีแรกจะทำอะไร และปี 60 จะทำอะไรบ้าง

มติที่ประชุม รับทราบ และให้ สศก.ดำเนินการตามข้อสั่งการของ รมว.กษ.

๓.๒ แผนบูรณาการ การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ลธก.สศก. ได้นำเสนอ แผนบูรณาการ “การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร” ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นแผนบูรณาการระดับประเทศ ที่กำหนดขึ้นใหม่ในปี 2561 โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าภาพหลัก ซึ่ง สศก.ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลักจะต้องนำไปเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบูรณาการ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง เป็นประธานการประชุม ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ ทำเนียบรัฐบาล สารสำคัญของแผนบูรณาการ มีดังนี้

เป้าหมายบูรณาการที่ 1 ลดต้นทุนการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวชี้วัด 1) ต้นทุนสินค้าเกษตรลดลงร้อยละ 20 และ/หรือ ผลผลิตต่อหน่วยสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และ 2) รายได้ทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 แนวทางการดำเนินงาน ๑) แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร และ ๒) พัฒนาเกษตรสมัยใหม่สู่ไทยแลนด์ 4.0

เป้าหมายบูรณาการที่ 2 พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ตัวชี้วัด 1) เกษตรกรมีการรวมกลุ่มอยู่ในสถาบันเกษตรกร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 และ 2) พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนไม่น้อยกว่า 5 แสนไร่ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และเครือข่าย ๒) พัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ ๓) ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

มติที่ประชุม รับทราบ และให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อเสนอโครงการที่สอดคล้อง ภายใต้แผนบูรณาการ ส่งให้ สศก.ภายในวันที่ ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

๔.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปลัด กษ. ได้นำเสนอที่ประชุม เกี่ยวกับความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ได้มีการคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เข้าร่วมโครงการ มีเกษตรกรเป้าหมายจำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย ขณะนี้ได้สำรวจเกษตรกรที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ ๙๔,๐๐๐ ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่มีความพร้อมคือมีสระน้ำ ๕๓,๐๐๐ ราย โดยกำลังเร่งคัดเลือกเพิ่มเติมเพื่อให้ครบเป้าหมาย ภายในวันที่ ๒๐ พ.ย. ๒๕๕๙ กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย ๑) การคัดเลือกเกษตรกร ๒) การจัดแบ่งมอบความรับผิดชอบของหน่วยงานในพื้นที่ ขั้นดำเนินการ ประกอบด้วย ๑) หน่วยงานระดับพื้นที่ดำเนินการ ๒) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ขั้นการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ประกอบด้วย ๑) การสร้างเครือข่ายภาคประชารัฐ สนับสนุนการเรียนรู้ และมีกลไกกำกับติดตาม รายงานและประเมินผล โดย คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ

รมว.กษ. ให้ข้อคิดเห็นว่า ขณะนี้การดำเนินโครงการอยู่ระหว่างการคัดเลือกเกษตรกร จะขอ กำหนดระยะเวลา จนถึง วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ นี้ และขอให้กำหนดแผนให้ชัดเจนเรื่องการจัดเตรียมปัจจัยการผลิต พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่จะส่งมอบให้เกษตรกร ต้องมีข้อมูลชัดเจนว่าจำเป็นต้องใช้จำนวนเท่าไร มีอยู่แล้วเท่าไร ที่ยังขาดจะเอามาจากไหน ใครเกี่ยวข้องบ้าง และจะขอสนับสนุนจากภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจำนวนเท่าไร ขอให้เร่งนัดประชุมร่วมกับภาคเอกชนประชารัฐ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่นำไปสู่ความยั่งยืน ต้องมีการวางแผนลงไปถึงระดับพื้นที่ กำหนดส่งมอบปัจจัยการผลิตถ้าให้ดีที่สุดภายใน 100 วันเสด็จสวรรคต คือเดือนมกราคม แต่ถ้าไม่ทันก็ให้ขยายออกไปได้ (อาจจะเป็นเดือน กุมภาพันธ์ มีนาคม 2560 อย่าให้นานกว่านี้) ทั้งนี้ ขอให้รายงานความคืบหน้าในที่ประชุมคราวหน้า

มติที่ประชุม รับทราบ และให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อสั่งการของ รมว.กษ. ไปพิจารณาดำเนินการตามแผนงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ เรื่องที่ รมว.กษ. สั่งการเพิ่มเติม

๑. รมว.กษ.ขอขอบคุณ กสส. ที่ออกข่าวและดำเนินการเรื่องการนำข้าวภายใต้โครงการข้าวสารสหกรณ์ช่วยชาวนา มาขายเพื่อกระจายผลผลิตข้าวสารจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภค มีการเปิดจุดจำหน่ายที่หน่วยงานในสังกัด กษ.

๒. เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา มีการจัดงานวันชลประทานโลกที่ประเทศไทย โดยมีกรมชลประทานเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ โดยภาพรวมจัดงานได้ดี แต่หากมีงานลักษณะนี้อีก ควรมีการใช้ศักยภาพของหน่วยงานใน กษ. ร่วมมือกันให้มากกว่านี้ ไม่ควรพึ่งหน่วยงานเดียวในการดำเนินการ เมื่อจบงานขอให้มีการประเมินผลข้อบกพร่องผิดพลาดต่าง ๆ เพื่อจะได้นำมาเป็นบทเรียนในอนาคต การจัดงานมีข้อบกพร่องในรายละเอียดบางส่วน เช่น เรื่องการเลี้ยง การจัดโต๊ะอาหาร การเตรียมอาหารมุสลิม เรื่องการดูงานในพื้นที่ จะต้องกำหนดรายละเอียดจุดดูงาน และเวลาที่ใช้ในแต่ละจุดให้ชัดเจน เป็นต้น

๓. จากคอลัมน์ลมเปลี่ยนทิศ นสพ.ไทยรัฐ วันนี้ (9 พ.ย. 2559) และคอลัมน์ กระจก ๘ หน้า ได้นำเสนอในหัวข้อเพิ่มพืชทางเลือกช่วยชาวนา รวมทั้งการแก้ไขปัญหาเกษตรกรบวจร ทั้งในเรื่องการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช การปรับเปลี่ยนปลูกพืชให้เหมาะสม ลดพื้นที่การเพาะปลูก และลดต้นทุนการผลิต แต่มีประเด็นคือสื่อมวลชน ยังมีข้อสงสัยว่า กษ. ปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรมได้จริงมากน้อยเพียงใด ดังนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ กษ. ในปี 2560 ต้องเน้นให้เห็นผลการขับเคลื่อนให้ชัดเจน ทั้งเรื่องมาตรฐานสินค้า แปลงใหญ่ การปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตให้เหมาะสม หน่วยงานต่าง ๆ จะต้องดำเนินการให้เห็นผลงานในเชิงปริมาณพื้นที่ ผลผลิตที่ได้ จำนวนเกษตรกร และรายได้ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ต้องมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ โดยปลายปีนี้ (ธันวาคม 2559) จะต้องมีการแถลงผลงาน 3 เดือน

๔. มอบหมายให้ปลัด กษ. ดำเนินการ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ในหัวข้อสำคัญของ กษ. โดยให้มีการแถลงข่าว ในช่วง สิ้นไตรมาสแรก ราวต้นเดือนมกราคม ดังนี้ (๑) การปรับเปลี่ยนพื้นที่ใหม่ ดำเนินการที่ไหน ผลลัพธ์ เป็นเช่นไร (๒) การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (๓) การขยาย กระจาย ระบบน้ำ ให้แก่เกษตรกร

๕. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ Zoning by Agri-Map เพื่อนำไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ขอให้ใช้ ศพก. เป็นตัวขับเคลื่อน

๖. เรื่องสืบเนื่องจากคอลัมน์ลมเปลี่ยนทิศ วันนี้ (9 พ.ย. 2559) และคอลัมน์ กระจก ๘ หน้า นสพ.ไทยรัฐ มอบหมายให้ ผช.รมว.กษ. ทำหนังสือขอบคุณที่ช่วยประชาสัมพันธ์งานของ กษ. พร้อมทั้งชี้แจงประเด็นที่เป็นข้อสงสัย

๗. ข้าว ซึ่งขณะนี้ อยู่ในกระแสข่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพยายามสื่อสารให้เข้าใจว่า หากมีการปลูกข้าวตามนโยบาย กษ. ซึ่งจะได้รับผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ เกษตรกรจะมีรายได้เพียงพอ

๘. ขอให้ทุกหน่วยงาน ไม่ละเลย หลักการทำงานที่ต้องทำ ๔ เรื่องควบคู่กันไป ๑) งานตามภารกิจ ๒) งานตามนโยบาย ๓) งานแก้ปัญหาเร่งด่วน ๔) การริเริ่มงานใหม่

๑๐. รมว.กษ. เชิญผู้บริหารทุกท่านเข้าร่วมทำบุญเลี้ยงพระ ในเช้าวันอาทิตย์ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ กษ. โดยมี ส.ป.ก. และ สป.กษ. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นางเบญจวรรณ ศิริโพธิ์
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนการเกษตร
นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว
ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
ผู้จดยางงานการประชุม

นางจันทร์ธิดา มีเดช
รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ผู้ตรวจรายงานการประชุม